

Ζάππειος Σχολή

Ιστορικό

Το Ζάππειο, η μεγαλειώδης αυτή κοιτίδα ελληνικής παιδείας, βρίσκεται στο κέντρο τής Κωνσταντινούπολης, κοντά στην κεντρική πλατεία Ταξίμ και δίπλα στον ιερό ναό τής Αγίας Τριάδος.

Είναι ένα εκπαιδευτήριο που ιδρύθηκε και λειτούργησε από το 1875.

Το 1879 το Ζάππειο ανακηρύσσεται ισότιμο με το Αρσάκειο.

Το 1882 αρχίζει η ανέγερση του ιδιόκτητου κτηρίου του Παρθεναγωγείου με τις ευλογίες του Οικουμενικού Πατριάρχη Ιωακείμ Γ', ο οποίος και θέτει το θεμέλιο λίθο.

Για την ανέγερση και τον εξοπλισμό του δαπανήθηκαν 32.000 χρυσές λίρες, αστρονομικό για την εποχή εκείνη ποσό, τις οποίες διέθεσε ο εθνικός ευεργέτης ιδρυτής Κωνσταντίνος Ζάππας.

Αρχιτέκτονες ο Οικονόμου και ο Βασιλάκης Μπέης Ιωαννίδης.

Το 1885 και σε πανηγυρικό κλίμα γίνονται τα εγκαίνια του μεγαλοπρεπούς κτηρίου, το οποίο φιλοξενεί ως οικότροφους μαθήτριες από τις Ελληνικές κοινότητες της Ανατολής και των Βαλκανικών χωρών. Στο Παρθεναγωγείο οι διδασκάλισσες παρείχαν στις μαθήτριες την ηθική, μορφωτική και επιστημονική διαπαιδαγώγηση για την εκτέλεση του προορισμού των Ζαππίδων στην οικογένεια και την κοινωνία.

Η πρώτη διευθύντρια του Ζαπείου ήταν η **Καλλιόπη Κεχαγιά**, που καταγόταν από την Προύσα και είχε διατελέσει ήδη διευθύντρια του Αρσακείου Αθηνών.

Παρείχε υποτροφίες για ιδρύματα του εξωτερικού, γεγονός που θεωρήθηκε για την εποχή όχι απλώς καινοτόμο, αλλά επαναστατικό. Σε μια εποχή όπου οι γυναίκες δεν μορφώνονταν καν, οι μαθήτριες του Ζαπείου διέπρεπαν στις επιστήμες και τα γράμματα. Μια από τις 6 πρώτες αποφοιτήσασες μαθήτριες το 1879, η εκ Σερρών αριστούχος **Ευθαλία Αδάμ**, στάλθηκε μετά με εισήγηση της διευθύντριάς του Ζαπείου Καλλιόπης Κεχαγιά απ' τον ιδρυτή του Κ. Ζάππα στη Γαλλία και Ελβετία για ανώτερες σπουδές. Με την επιστροφή της, διετέλεσε υποδιευθύντρια και μετά την αποχώρηση της Κεχαγιά το 1888 διευθύντρια μέχρι το 1927. Με την χρηστή διοίκησή της, τη σπάνια μόρφωση και το ήθος της, αναβάθμισε το Ζάππειο και το εξύψωσε στη συνείδηση του έθνους, μορφώνοντας υποδειγματικά μεγάλο αριθμό Ελληνίδων μητέρων και παιδαγωγών.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και τα γεγονότα του '55 και του '64 ο ελληνικός πληθυσμός μειώθηκε και το Ζάππειο συνέχισε την πορεία του, ως κοινοτικό σχολείο. Το 2000 το Ζάππειο Λύκειο έγινε μικτό.

Από τις απόφοιτες του Παρθεναγωγείου πάρα πολλές έχουν διακριθεί στον πνευματικό, καλλιτεχνικό, επιστημονικό και κοινωνικό τομέα.

Το επιβλητικό νεοκλασικό κτήριο τού σχολείου είναι τετράωροφο.



Στους ορόφους αυτούς (1.000 τ.μ. έκαστος) υπάρχουν 5 κλειστοί χώροι γυμναστικής, 3 χώροι αθλητισμού, αίθουσες διδασκαλίας, γραφεία για τους καθηγητές και για τους σχολάρχες των δύο βαθμίδων, αίθουσα δεξιώσεων, θεατρική αίθουσα, αίθουσα για σκάκι και πνευματικά παιχνίδια, βοηθητικοί χώροι κ.λ.π.

Είναι ένα Ναός του Πνεύματος, εξοπλισμένος με εποπτικά μέσα και όργανα μουσικής που ακόμα και σήμερα, θα γινόταν αντικείμενο θαυμασμού από τα καλύτερα σχολεία του κόσμου. Θεωρείται κόσμημα για την Πόλη και αποτελεί ένα ζωντανό δείγμα του ελληνικού πολιτισμού.

Διαβάζουμε ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα από το ιστορικό πόνημα με τον τίτλο ΖΑΠΠΕΙΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 1875 – 2004 της καθηγήτριας Ιωάννας Ψαροπούλου- Δόκου, που εξέδωσαν οι Εκδόσεις Τσουκάτου.

«Τα τραγικά συμβάντα του 1922 το απογύμνωσαν από μαθήτριες και εκπαιδευτικούς. Η δημιουργία του νέου τουρκικού κράτους άλλαξε την πορεία της σαρανταεπτάχρονης λειτουργίας του. Με κόπο και θυσίες θα ανασυνταχθεί, θα κατορθώσει να επιβάλει την παρουσία του και να συνεχίσει την προσφορά του. Θ' αντέξει τις ριζικές αλλαγές που θα φέρει το κεμαλικό καθεστώς, όμως ένα εντελώς διαφορετικό Ζάππειο θα προκύψει. Από το 1923 το Εθνικόν Ζάππειον Παρθεναγωγείον μετονομάζεται σε Ζάππειο Ρωμαίικο Λύκειο Θηλέων (Zaryon Rum Kiz Lisesi). Στο εξής θα υπάγεται στο τουρκικό Υπουργείο Παιδείας και θα υπακούει στους νόμους του. Στο Ζάππειο θα φοιτούν ως εξωτερικές μαθήτριες μόνο τα κορίτσια της Πόλης. Κλείνει το οικοτροφείο ως άχρηστο. Το επόμενο έτος 1924 σταματά η λειτουργία του διδασκαλείου. Το 1925 αναστέλλει τη λειτουργία του και το νηπιαγωγείο. Οι ελληνικές επιγραφές και τα ονόματα των ευεργετών σβήνονται. Καλύπτεται το όνομα της Σχολής, το χαραγμένο πάνω από την κεντρική είσοδο, στην πρόσοψη του κτηρίου. Στις 18 Μαρτίου του 1926 κλείνει η Σχολή. Σφραγίζονται αίθουσες, εξαφανίζονται προτομές φιλοσόφων, αγάλματα μουσών, κάθε τι που δίνει στο περιβάλλον ελληνικό χρώμα. Ο ανδριάντας του Κωνσταντίνου Ζάππα σκεπάζεται με γύψινο επικάλυμμα. Απομακρύνεται η διευθύντρια με την κατηγορία της αντεθνικής δράσης. Και μόνο μετά από δύσκολες και μακρόχρονες προσπάθειες επαναλειτουργεί τον Δεκέμβριο του 1927 με νέο προσωπικό, τοποθετημένο από τους κρατούντες.

Η όλη διαρρύθμιση του οικοδομήματος με τους πολλούς και καλομελετημένους χώρους του εξυπηρέτούσε τις ανάγκες των εξωτερικών και εσωτερικών μαθητριών του. Αποτελούσε και

αποτελεί και σήμερα αρχιτεκτονικό κόσμημα που προκαλεί τον θαυμασμό στον επισκέπτη...».

Στο οργανωμένο πογκρόμ κατά των Ελλήνων της Πόλης, τον Σεπτέμβριο του 1955, ο τουρκικός όχλος εισέβαλε στο σχολείο και μεταξύ άλλων καταστροφών προκάλεσε σοβαρές ζημιές και στον ανδριάντα του Κωνσταντίνου Ζάππα.

Το κατεστραμμένο άγαλμα έμεινε για πολλά χρόνια πεσμένο στο κεφαλόσκαλο, μέχρι που κάποιοι Έλληνες πήραν την πρωτοβουλία να ενώσουν τα κομμάτια του και να το φυλάξουν προσωρινά σε κάποια αίθουσα του εκπαιδευτηρίου. Το 2010, ωστόσο, οι τουρκικές Αρχές ανακοίνωσαν ότι τα ελληνικά αγάλματα της Πόλης θα αναστηλωθούν στην αρχική τους θέση. Η ελληνική κοινότητα της Κωνσταντινούπολης κινητοποιήθηκε άμεσα και αναστήλωσε το άγαλμα του Ζάππα. Στις 17 Οκτωβρίου 2010, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος πρωτοστάτησε σε λειτουργία που τελέστηκε στον γειτονικό ναό της Αγίας Τριάδας και αμέσως μετά ευλόγησε τα αποκαλυπτήρια του αγάλματος στο Ζάππειο.

Το Ζάππειο διαθέτει δύο εκπαιδευτικές βαθμίδες: την πρωτοβάθμια (νηπιαγωγείο και δημοτικό) υπό την άξια διεύθυνση της **κυρίας Ευαγγελίας Κανάρη** και τη δευτεροβάθμια (γυμνάσιο, λύκειο) υπό τη άξια διεύθυνση του **κ. Αντωνίου Ηλιάδη**.

Κατά το σχολικό έτος 2018 - 2019 φοιτούν 31 μαθητές στο νηπιαγωγείο, 72 μαθητές στο δημοτικό, 28 μαθητές στο γυμνάσιο και 15 μαθητές στο λύκειο, σύνολο 146 μαθητές.

Στο γυμνάσιο-λύκειο όλα τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα από ομογενείς και μετακλητούς εκπαιδευτικούς, εκτός το μάθημα της τουρκικής γλώσσας, γεωγραφίας και ιστορίας που διδάσκονται στην τουρκική γλώσσα από τούρκους εκπαιδευτικούς, όπως γίνεται και στα άλλα δύο ομογενειακά μας γυμνάσια-λύκεια.

Οι μαθητές υπό την καθοδήγηση του διδακτικού προσωπικού συμμετέχουν σε πολλές εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Λειτουργεί Καλλιτεχνικό Εργαστήρι και παραδίδονται μαθήματα ρομποτικής, αγγλικών και παραδοσιακών χορών για τους μαθητές δημοτικού – γυμνασίου και λυκείου.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και στα επιστημονικά μαθήματα.

Το Σχολείο στη μακρόχρονη ιστορική του πορεία έχει διατηρήσει τις δύο βασικές του αρχές, από την εποχή που ήταν παρθεναγωγείο: το ήθος και την παιδεία.

Τόσον οι καθηγητές όσο και η διεύθυνση του σχολείου μεριμνούν για την άρτια εκπαίδευση, την ηθική διαπαιδαγώγηση των μαθητών τους και φροντίζουν ιδιαίτερα για την επαγγελματική τους αποκατάσταση, μετά την αποφοίτησή τους.